

Fimmtudaginn 15. júní 1995.

Nr. 43/1993.

Guðmundur Heiðar Guðjónsson

(Hróbjartur Jónatansson hrl.)

gegn

Samherja hf.

(Gísli Baldur Garðarsson hrl.)

Skipakaup. Samningar.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómaramirnir Hrafn Bragason, Guðrún Erlendsdóttir, Haraldur Henrysson, Hjörtur Torfason og Pétur Kr. Hafstein.

Áfrýjandi skaut máli þessu til Hæstaréttar með stefnu 26. janúar 1993 að fengnu áfrýjunarleyfi 5. sama mánaðar samkvæmt heimild í þágildandi 2. mgr. 153. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála. Hann gerir þær dómkröfur, að stefndi verði dæmdur til að greiða sér 1.860.000 krónur með dráttarvöxtum samkvæmt III. kafla vaxtalaga nr. 25/1987 frá 20. desember 1990 til greiðsludags auk málskostnaðar í héraði og fyrir Hæstarétti.

Stefndi krefst staðfestingar hins áfrýjaða dóms og málskostnaðar fyrir Hæstarétti.

Gegn andmælum stefnda hefur áfrýjanda ekki tekist að sanna, að samkomulag það, sem gert var milli Sæfinns hf. og stefnda 30. ágúst 1989, hafi verið víðtækara en orðalag þess leiðir í ljós. Ber því með skírskotun til forsendna hins áfrýjaða dóms að staðfesta hann um annað en málskostnað.

Áfrýjandi greiði stefnda málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti, samtals 300.000 krónur.

D ó m s o r ð:

Hinn áfrýjaði dómur skal vera óraskaður um annað en málskostnað.

Áfrýjandi, Guðmundur Heiðar Guðjónsson, greiði stefnda, Samherja hf., 300.000 krónur samtals í málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti.

Dómur bæjarþings Reykjavíkur 9. apríl 1992.**I.**

Mál þetta, sem dómtekið var 25. mars sl., hefur Guðmundur Heiðar Guðjónsson, kt. 290545-3829, Ystaseli 21, Reykjavík, höfðað með stefnu, þingfestri 5. nóvember 1991, á hendur Þorsteini Vilhelmssyni, kt. 030552-3509, Kotárgerði 17, Akureyri, stjórnarformanni Samherja hf., kt. 671272-2859, Glerárgötu 30, Akureyri, fyrir hönd félagsins til greiðslu skuldar, að fjárhæð 1.860.000 kr., með [dráttarvöxtum svo og málskostnaði].

Stefndi krefst sýknu af kröfum stefnanda og málskostnaðar úr hendi hans [...].

II.

[Sbr. II. kafla í dómi bæjarþings Reykjavíkur í málinu: Birgir Guðjónsson gegn Samherja hf., bls. 1745–1748 hér að framan.]

III.

Kröfur sínar í máli þessu reisir stefnandi, Guðmundur Heiðar Guðjónsson, á því, að við sölu skuttogarans Arinbjarnar, RE-54, til Samherja hf. hafi kaupandi tekið að sér að greiða allar þær skuldir seljanda, Sæfinns hf., sem hluthafar Sæfinns voru í persónulegum ábyrgðum fyrir.

Um var að ræða sölu á skipi og mikla fjárhagslega hagsmuni henni tengda, enda naut seljandi aðstoðar endurskoðanda og lögmanns við samningsgerðina.

Við söluna var gerður kaupsamningur, nefndur afsal, dagsettur 30. ágúst 1989, og samningsviðauki, dagsettur sama dag, sem lagðir hafa verið fram sem dómskjöl nr. 3 og 4. Í samningum þessum er skýrt kveðið á um kaupverð skipsins og hvernig það skuli greitt. Samkvæmt fram lögðu afsali var kaupverð skipsins greitt með yfirtöku á þar tilgreindum skuldum. Í samkomulagi, gerðu í tengslum við söluna sama dag, lofar kaupandi, að hluthafar í Sæfinni hf. verði leystir úr persónulegum ábyrgðum við Landsbanka Íslands vegna Sæfinns hf. Um aðrar ábyrgðir er ekki getið í samningsviðaukanum, og í samningnum sjálfum er ekkert kveðið á um skyldu kaupanda til að allétta ábyrgðum af hluthöfum í Sæfinni hf.

Stefnandi heldur því fram í málinu, að forsendur sölunnar hafi verið þær að losa hluthafana undan persónulegum ábyrgðum. Til að sanna þá fullyrðingu sína hefur stefnandi lagt fram yfirlýsingu, dagsetta 1. febrúar 1990, undirritaða af hluthöfum í Sæfinni hf., seljanda, endurskoðanda hlutafélagsins Sæfinns hf. og lögmanni þeim, er annaðist skjalagerð. Yfirlýsingin er gefin út löngu eftir samningsgerðina og hefur ekki sönnunargildi.

Fyrir dóminn hafa komið og gefið skýrslu þeir aðilar, er viðstaddir voru

samningsgerðina, auk þess Þorsteinn Már Baldvinsson framkvæmdastjóri Samherja hf., Ævar Guðmundsson, framkvæmdastjóri Seifs hf., og Kristinn Hallgrímsson hdl.

Framburður þessara aðila hefur ekki leitt í ljós, að munnlegt samkomulag hafi tekist um það með aðilum, að stefndi tæki að sér greiðslu annarra skulda en þeirra, er tilgreindar eru í fram lögðum samningum. Það er enn fremur ljóst, að ef ætlunin hefði verið að semja um annað en skýr ákvæði afsals og samningsviðauka bera með sér, hefði seljanda verið í lófa lagið að hlutast til um skýrara orðalag samningsins.

Þegar allt er virt, verður ekki talið, að stefnanda hafi tekist að sanna gegn andmælum stefnda, að stefndi hafi lófað greiðslu á umstefndri skuld.

Ber því að sýkna stefnda af kröfum stefnanda í máli þessu.

Samkvæmt þessum úrslitum ber að dæma stefnanda til að greiða stefnda 317.000 kr. í málskostnað.

Málskostnaður ákveðst án virðisaukaskatts, þar sem stefndi hefur enga grein gert fyrir virðisaukaskattsskyldu sinni í máli þessu.

Dóm þennan kvað upp Hervör Þorvaldsdóttir, settur borgardómari.

D ó m s o r ð:

Stefndi, Samherji hf., Glerárgötu 30, Akureyri, skal vera sýkn af öllum kröfum stefnanda, Guðmundar Heiðars Guðjónssonar, Ystaseli 21, Reykjavík.

Stefnandi, Guðmundur Heiðar Guðjónsson, greiði stefnda, Samherja hf., 317.000 kr. í málskostnað, sem beri dráttarvexti skv. 10. gr. l. nr. 25/1987 frá 15. degi frá uppsögu dóms þessa til greiðsludags.

Dómi þessum ber að fullnægja innan 15 daga frá lögbirtingu hans að viðlagðri aðför að lögum.